

Institut Tarragonès d'Antropologia

Jordi Coca i Girona
President

L'ITA va néixer l'any 1984 com una secció territorial, la primera i fins ara única, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA). La seva constitució, com bé pot suposar-se, no respon a un atzar capriciós i cal emmarcar-la, concretament, en la vigorosa empenta de la disciplina antropològica des del punt de vista acadèmic en aquestes contrades des de la seva primerenca presència, a partir de l'any 1974, en el context dels estudis universitaris de la Universitat de Barcelona a la delegació de Tarragona, en el que des de l'any 1992 serà l'actual Universitat Rovira i Virgili.

Tal com assenyalava ben explícitament la seva denominació, l'àmbit d'actuació de l'ITA comprèn, estrictament parlant, el conjunt de les comarques meridionals de Catalunya o tarragonines. Diem àmbit d'actuació, en una expressió de to deliberadament vague, perquè tot i que l'ITA, estatutàriament, es fixa com a objectiu de promoure, estendre i aprofundir els estudis antropològics i socials a les esmentades comarques, també es proposa, i de fet ho fa de manera principal, afavorir i dur a terme la difusió i la divulgació en aquest entorn de la disciplina que representa -l'antropologia- i fomentar les relacions i el contacte entre antropòlegs i entre aquelles persones interessades pels temes que tracta.

Amb una estructura formal voluntàriament molt flexible, poc aparatosa i gens jerarquitzada, que comprèn una junta directiva amb un nombre variable de membres, elegida democràticament per períodes biennals o triennals pel conjunt de socis en el marc de l'Assemblea General Ordinària, l'ITA té actualment prop d'un centenar de

socis, amb una clara tendència al creixement moderat però continu. El gruix principal de socis correspon al col·lectiu format per llicenciats en antropologia social i cultural: de la Universitat Rovira i Virgili que, d'aquesta manera, troben en l'ITA un espai adequat i interessant per tal de seguir vinculats al conjunt de la disciplina i dels seus professionals.

El doble compromís de la nostra entitat tant amb la disciplina que representa com amb l'àmbit territorial en el qual s'inscriu es palesa amb tot un seguit de vincles institucionals que s'han anat afiançant amb el temps i d'entre els quals es poden esmentar, a tall d'exemple, la relació ja assenyalada amb l'ICA, així com el conveni signat amb la Universitat Rovira i Virgili o les diferents col·laboracions amb la Diputació de Tarragona i el Departament d'Antropologia Social i Filosofia de l'esmentada Universitat.

L'ITA, comptat i debatut, és una institució que, malgrat que ha anat consolidant en el temps una mínima estructura organitzativa i operativa que en garanteix un funcionament raonablement adequat d'acord amb els objectius i les possibilitats de la seva empresa, es caracteritza principalment pel tarannà i l'impuls que han anat confegint les diferents juntes directives que n'han assumit el control. El voluntarisme, el grau d'institucionalització de la disciplina, les oportunitats de finançament o el ressò de les seves activitats han estat i són, doncs, algunes de les variables que, combinades de manera diferent al llarg del temps, n'han anat marcant la fisonomia.

Tot i això bé pot assenyalarse

també que, de manera general, les activitats i els serveis que constitueixen la base de l'oferta de l'ITA s'organitzen al voltant de tres grans àmbits: "informatiu, el formatiu i el de la recerca. Dels tres, el segon ha estat el que s'ha desenvolupat més des de la creació de l'Institut, amb un nombre realment important de conferències, cursos, seminaris i cursos de postgrau impartits que han tractat una munió de temes diversos des d'una perspectiva antropològica que van des de les qüestions de gènere a les de l'alimentació, de l'etnicitat als fenòmens religiosos, de la salut a l'antropologia visual, etc. En aquest sentit, el criteri de l'ITA en aquest punt ha estat fonamentalment el d'oferir recursos de formació en aquells camps de l'antropologia que per la seva joventut o el seu caràcter més marginal o minoritari no acostumen a formar part de l'oferta acadèmica més clàssica de la universitat. També s'ha intentat l'elaboració de propostes en aquest terreny adreçades a col·lectius específics no directament vinculats a la disciplina o bé al públic en general no familiaritzat amb l'antropologia.

L'activitat informativa s'ha centrat principalment en la participació de l'ITA en la revista *Arxiu d'Etnografia de Catalunya* i en el full informatiu mensual que edita l'Institut Català d'Antropologia, els quals són tramesos puntualment a tots els nostres associats.

L'àmbit de la recerca, finalment, és el que menys impuls ha rebut fins al moment, per raons òbvies de manca d'infraestructures i de mitjans per tal de facilitar-la. Tot i això, darrerament han començat a cristal·litzar algunes propostes de grups de treball que tenen, si més no, el suport dels recursos tècnics i humans de la institució (local, cobertura institucional i legal, mediació per a l'assessorament, etc.).

Aquest panorama, tanmateix, no seria complet sense esmentar, així mateix, la realització d'algunes activitats ludicoformatives, com ara un tast de menjars de diferents cultures o diversos tallers de danses africanes, que fan avinent, d'una banda, la voluntat del caràcter obert i plural de l'oferta de l'ITA i

de l'altra, que la cultura, l'autèntic molí de l'os de l'empresa antropològica, no té perquè constituir una referència necessàriament allunyada i avorrida.